

علوم پنجم دبستان

کتاب کار و آموزش

◀ مجموعه سوالات

◀ نکات آموزشی

◀ سوالات امتحانی مدارس

مؤلف: جمیلہ عسگرزادہ

مؤسسه‌ی مجموعه کتاب‌های هوشیار

تهران - پل سید خندان - ابتدای سهروردی شمالی - خیابان برازنده - ساختمان ۴۴ - واحد ۱۳
تلفن: ۸۰ - ۸۸۵۳۱۰۷۹ و ۶۲ - ۸۸۵۲۱۷۶۱

نام کتاب	مجموعه کتاب‌های هوشیار کتاب کار و آموزش علوم پنجم دبستان
مؤلف	جمیله عسگرزاده
نظارت علمی	مهری حسین‌زاده
ویراستار	ایران عسگرزاده
نوبت چاپ	اول
شمارگان	۱۵۰۰ جلد
صفحه‌آرایی	سارا اصلانی
ناشر	جمیله عسگرزاده
سال چاپ	۸۸ - ۱۳۸۷
شابک	۹۷۸ - ۹۶۴ - ۰۴ - ۱۹۶۰ - ۱
چاپ	نقش‌آور
طراح	سمیه باقریه

حقوق چاپ و نشر محفوظ و مخصوص مجموعه کتاب‌های هوشیار است و هر گونه کپی‌برداری و نقل مطالب بدون اجازه مؤسسه پیگرد قانونی دارد.

سرشناسه	عسگرزاده، جمیله، ۱۳۴۰ -
عنوان و نام پدیدآور	علوم پنجم دبستان کتاب کار و آموزش / مؤلف جمیله عسگرزاده.
مشخصات نشر	تهران: جمیله عسگرزاده، ۱۳۸۷.
مشخصات ظاهری	۱۵۸ ص.: مصور.
شابک	۹۷۸ - ۹۶۴ - ۰۴ - ۱۹۶۰ - ۱
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
موضوع	علوم - پرسش‌ها و پاسخ‌ها (ابتدایی).
موضوع	علوم - آزمون‌ها و تمرین‌ها (ابتدایی).
رده‌بندی کنگره	۸۱۳۸۷ ع ۵۲ / ۲۲ / ۳۰۶۰ LB
رده‌بندی دیویی	۳۷۲ / ۰۷۶
شماره کتاب‌شناسی ملی	۱۲۵۳۹۶۶

«تقدیم به پدر و مادر مهربانم که چراغ زندگی‌ام را برافروختند و همسر و فرزندان عزیزم که

همواره مشوق من بودند»

به نام ایزد منان

مقدمه

دانش‌آموزان عزیز:

علوم دوره‌ی دبستان یکی از دروس پایه‌ای و فوق‌العاده مهم است که مطالب آن کاربردهای فراوانی در سایر دروس تخصصی دارد. نوع نگارش روان و پیوسته‌ی این کتاب به شما کمک می‌کند تا ظاهر پیچیده و مشکل مسائل را کنار بزنید و از کشف زیبایی‌های مطالب علمی آن لذت ببرید. امیدواریم با خواندن کتاب فوق ایده‌های جدیدی مقابل شما گشوده شود.

معلمین گرامی و اولیای محترم:

نظریه‌هایی که به موجب آن بهترین شیوه‌ی یادگیری، تقسیم کردن یا طبقه‌بندی موضوع به اجزای منفصل است مانع از یادگیری مبتنی بر آگاهی هوشیارانه از تمایزها می‌شود. قطعه‌قطعه کردن پیشاپیش تجربه، فرصت رسیدن به آگاهی هوشیارانه را از بین می‌برد و دانش‌آموزی که با این شیوه‌ها مطالعه می‌کند، لذت حل مسائل و پدیده‌های پیرامون خود را به مرور از دست می‌دهد. شاید در موردی موفق شود ولی بدون تردید شاد و پویا نخواهد بود.

بنابراین مجموعه کتاب‌های هوشیار بر مبنای قطعه‌قطعه کردن پیشاپیش تجربه طراحی نشده است.

شیوه‌ی عملی ما در مجموعه کتاب‌های هوشیار به صورت زیر است:

✓ گام اول: ایجاد دید کلی نسبت به مطالب کتاب درسی

✓ گام دوم: برای کامل نمودن دامنه‌ی آگاهی دانش‌آموز در قالب نکات، وارد شاخه‌های اصلی مطالب شده‌ایم.

✓ گام سوم: ورود به جزئیات در قالب سوالات است که آن‌را به عهده‌ی دانش‌آموز گذاشته‌ایم.

در این عرصه دانش‌آموز با توجه به دانسته‌های خود، علاوه بر عمق دادن به دامنه‌ی اطلاعاتش به گسترش و تعمیق آن نیز اقدام می‌نماید. این گام برای هر دانش‌آموز متفاوت بوده و نباید توقع یکسانی از دانش‌آموزان داشت.

هدف ما از تألیف مجموعه کتاب‌های هوشیار درک تفاوت میان سپردن افکار خود به دست دیگران و به حرکت درآوردن قوای فکری همراه با آگاهی بوده و برآنیم با یاری گرفتن از دانش کلیه‌ی اساتید دلسوز مدارس هر چه بیش‌تر به یادگیری هوشیار دانش‌آموزان کمک کنیم.

جمیله عسگرزاده

دانش آموزان گرامی:

در مجموعه کتاب‌های هوشیار که شامل ریاضی، علوم و عربی است، هدف ایجاد تفکر منطقی در دانش آموز بوده و برای این منظور یادگیری مطالب را در سه سطح ارائه کرده‌ایم.

✓ سطح اول: ایجاد دید کلی نسبت به درس و آگاهی از کلیت آن.

✓ سطح دوم: ارائه‌ی تمامی آن‌چه در کتاب درسی ذکر شده است. شامل: نکات، تذکر و مثال

✓ سطح سوم: ارائه‌ی سنوالاتی بدون پاسخ برای کار در کلاس

مطمئن باشید با کار روی این سه سطح و خواندن کتاب درسی و حل تمرین‌های کتاب درسی می‌توانید تمامی تمرین‌های بدون پاسخ این کتاب را جواب دهید و در امتحانات مدرسه موفق شوید.

البته در صورتی که پایه‌ی شما قوی نباشد باید بدانید که به سرعت موفق نخواهید شد و برای هر ذره پیشرفت ساعت‌ها و روزها وقت لازم است. این را بدانید نتیجه مهم نیست، مهم این است که از خود اطمینان به جا گذاشته‌اید و این تلاش‌ها در جای خود جواب خواهد داد. شاید ندانید چه اتفاقی خواهد افتاد ولی بدون تردید این اتفاق هیجان‌انگیز بوده و رشدی در پی خواهد داشت. با خواندن این مجموعه کتاب‌ها و توجه به کتاب‌های درسی‌تان مانند کاشفانی خواهید بود که به سرزمین‌های ناشناخته گام می‌گذارند و تردیدی ندارند که سرزمین جدیدی را کشف خواهند کرد.

به نظر ما اگر دانش آموز بتواند فکر کند دیگر مهم نیست که کجا و چگونه زندگی می‌کند، او از پس مشکلات خود برخواهد آمد. اگر مبنای ما دانش آموز و نحوه‌ی تفکر او باشد، با تحول سیستم آموزشی و افزایش امکانات راه به جایی نخواهیم برد، زیرا که بزرگ‌ترین اختراعات و اکتشافات ابتدا در مغز دانشمندان شکل گرفته و سپس امکانات به یاری آن‌ها آمده است.

دانش آموزان گرامی دامنه‌ی اطلاعات خود را هر چه بیش‌تر افزایش دهید. در این صورت نه تنها در تمامی دروس موفق می‌شوید بلکه در زندگی نیز آدم موفق‌تری خواهید بود. یکی از راه‌های افزایش اطلاعات مطالعه‌ی کتاب‌های مفید است. در این زمینه می‌توانید از کتاب‌های مرجع مانند دانش‌نامه‌ی دو جلدی کودکان و نوجوانان آکسفورد که توسط نشر نی تهیه شده است استفاده نمایید. خواندن این مجموعه کتاب‌ها پنجره‌ی وسیعی را مقابل شما می‌گشاید و می‌توانید از سطحی بالاتر به مسایل سطح خود نگاه کنید.

با امید به موفقیت روزافزون همگی شما.

فرامرز سعادت‌ی

فهرست مطالب

۷	 فصل اول: ساختمان مواد
۱۹	 فصل دوم: تغییرات مواد
۲۹	 فصل سوم: ماشین‌ها
۴۳	 فصل چهارم: نور و رنگ
۵۳	 فصل پنجم: تاریخچه‌ی زمین
۶۵	 فصل ششم: خاک زندگی‌بخش
۷۵	 فصل هفتم: زمین ناآرام
۸۵	 فصل هشتم: جانداران ساده
۹۵	 فصل نهم: مبارزه‌ی پنهان
۱۰۹	 فصل دهم: دستگاه عصبی و اندام‌های حسی
۱۲۳	 فصل یازدهم: انسان و محیط‌زیست
۱۳۵	 نمونه سؤالات امتحانی مدارس